

Ders : 25**Konu: MEKKE-İ MÜKERREME'NİN FETHİ**

İslâm tarihinin en önemli olaylarından birisi de Mekke-i Mükerreme'nin fethedilmesidir.

Peygamberimiz (a.s.)'inhicretinden sonra sekizinci yılında ve Ramazan ayında bu önemli olay gerçekleşti.

Hudeybiye antlaşması yapılmış, meydana sulh hakim olmuş, **“Feth-i Mübîn”** vakti yaklaşmıştı. Çünkü Cenab-ı Hak, Hudeybiye Antlaşmasının hemen arkasından

إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُّبِينًا

“Biz sana doğrusu apaçık bir fetih ihsan ettik.”¹âyetini inzal buyurmuş ve Mekke'nin fethedileceğini haber vermişti.

Hudeybiye antlaşması yapılırken, antlaşma sadece müslümanlarla Mekkeli müşrikler arasında olmamış; ekstra bazı maddeler de antlaşmaya dahil edilmişti. Buna göre Huzaa kabilesinin Müslümanların müttefiki; Beni Bekir kabilesinin de müşriklerin taraftarı olması kabul edilmişti.

Bir müddet sonra Benî Bekir kabilesinden bir grup Mekke'deKureyşli müşriklerin ileri gelenleriyle gizlice görüşmüşler ve kendilerine Müslümanların müttefiki olan Huzâakabilesine karşısılâh ve asker yardımında bulunmalarını istemişlerdi. Mekkeli müşrikler buna olumlu karşılık vermişler ve Müslümanlarla yapmış oldukları antlaşmaya muhalefet etmişlerdi. Hatta ileri gelen müşriklerden bir grup kendilerini gizleyerek onlara yardım etmişlerdi. Gafil avlanan Huzâalılar, yirmi ölü verdiler. Bu olaydan sonra Huzâalılar durumu Efendimiz (a.s.)'a haber verdiler. Huzaa kabilesinden gelen bu heyetin başkanı olayı anlatınca Efendimiz (a.s.) hem üzüldüler hem de hiddetlendiler. Bir taraftan acele ile cübbesini giyerken bir taraftan da şöyle hitap buyurdular: **“Benî Kâab'a (Huzâalılara) yardım etmezsem, yardımsız kalayım. Hem de kendime ve yakınlarıma yardım eder gibi.”** Devamla **“Şu bulutun yağdırdığı gibi yardım edeceğim!”**² Arkasından da hareket yönünü gizleyerek, hazırlık yapılmasını emir buyurdular. Kureyşin haberdar olmaması için de Allah'a şöyle dua buyurdu: “Yâ Rab, beni, Kureyş'in gözünden sakla, gözlerini kör et. Ancak bizi, iş olup bittikten sonra görsünler!”³

Mekkeli müşrikler ise, yaptıkları yanlışın sonunun vehametini anladılar. Onun için de bir bakıma devlet başkanı olan Ebu Süfyan'ı anlaşmayı yenilemesi düşüncesi ile Medine'ye gönderdiler. Medine'ye gelen Ebu Süfyan, Peygamber Efendimiz (a.s.)'dan yüz bulamadı.Hz. Ebû Bekir (r.a.), Hz. Ömer (r.a.) ve Hz. Ali (r.a.)'a aracı olmaları için başvurdu. Bilhassa Hz. Ömer (r.a.), son derece hiddet içinde “Ben mi Resûlullah (s.a.v.)'e gidip sizin için şefaatchilik yapacağım? Vallahi hiçbir şey değil, bir karınca yavrusu bulunsa onunla size karşı savaşırım» diye cevap verdi. Ebû Süfyân pişmanlık içinde yenilmiş olarak Mekke'ye döndü.

Peygamber Efendimiz (a.s.), ordugâhını kurdu. Her ne kadar niyet gizli tutulsa da Bedir gazilerinden Hâtıb b. Beltaa (r.a.), Mekke'deki akrabalarına hareketi anlatan bir mektup yazdı ve bir kadınla Mekke'ye gönderdi.

Cibril-i Emin vasıtasıyla mektuptan haberdar olan Peygamberimiz (a.s.), mektubu kadın casustan almak üzere Hz. Ali, Hz. Zübeyr ve Mikdat (r.a.)'ları gönderdi.

¹Fetih, 48:1

² El-Muntazam fi-Tarih, 1/384; İbn Sa'd, Tabakatu'l Kübra, 2/134; İbnu Kesîr, El-Bidaye ve'n Nihaye, 4/310

³ İbn İshak, İbn Sa'd (Mekke'nin Fethi Konusunda)

Hız. Ali (r.a.) diyor ki, sür'atle gittik Hah bahçesi denilen yere vardık. Kadını bulduk, mektubu istedik. Kadın inkâr etti. Mektubu çıkar, aksi takdirde elbiseni soyar ve ararız dedik. Bunun üzerine saç örgülerinin arasından mektubu çıkardı. Mektubu yazanın Habib b. Beltaa olduğu ortaya çıkınca; Allah'ın Rasûlü (s.a.v.), onu sorguladı ve **“Bu ne oluyor Hâtıb?”** diye sordu. Hatip (r.a.), **“Yâ Resûlallah (s.a.v.)! Beni cezalandırmada acele etme, anlatayım”** dedi ve devam etti: *“Ben Kureyş asıllı değil, onlara sonradan katılmış, yâni kölelikten gelme biriyim. Halbuki, sizin çevrenizdeki öbür muhacirlerin herbirinin Kureyş arasında akrabaları var. Orada ailesi v.s. bulunanları o akrabaları hep himaye eder, mallarını korur. Benim ise orada bir yakınım yok ki, orada bulunan ev halkımı korusun. Bunu yapmakla, onlar nezdinde, yakınlarımı korumaları için bir ihtar yapmış olacağımı umdum. Yoksa ben bunu yapmakla hâşâ dinimden dönmüş değilim. İslâm'dan sonra da asla küfre rıza göstermem.”*

Bunun üzerine Peygamber Efendimiz (a.s.), yanındakilere, **“o doğru söyledi”** buyurdu. Ancak Hız. Ömer (r.a.), öfke ile **“Yâ Resûlallah, bırak da şu nünafıkın boynunu vurayım”**, diye çıkışınca, Efendimiz şöyle buyurdu: **“O Bedir'de bulunmuş bir kişidir. Ne bilirsin, belki de Allah, Bedir mücâhidlerini tamamen serbest bırakmış; sizi tamamen affettim, istediğinizi yapın demiştir?”** buyurdu. Bu olay üzerine şu âyet-i kerimeler indirildi:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّي وَعَدُوَّكُمْ أَوْلِيَاءَ تُلْقُونَ إِلَيْهِم بِالْمَوَدَّةِ وَقَدْ كَفَرُوا بِمَا جَاءَكُمْ مِنَ الْحَقِّ يُخْرِجُونَ الرَّسُولَ وَإِيَّاكُمْ أَنْ تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ رَبِّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ خَرَجْتُمْ جِهَادًا فِي سَبِيلِي وَابْتِغَاءَ مَرْضَاتِي تُسِرُّونَ إِلَيْهِم بِالْمَوَدَّةِ وَأَنَا أَعْلَمُ بِمَا أَخْفَيْتُمْ وَمَا أَعْلَنْتُمْ وَمَنْ يَفْعَلْهُ مِنْكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ

“Ey iman edenler! Eğer benim yolumda savaşmak ve rızamı kazanmak için çıkmışsınız, benim de düşmanım, sizin de düşmanınız olanlara sevgi göstererek, gizli muhabbet besleyerek onları dost edinmeyin. Oysa onlar, size gelen gerçeği inkar etmişlerdir. Rabbiniz Allah'a inandığınızdan dolayı Peygamber'i de sizi de yurdunuzdan çıkarıyorlar. Ben, sizin saklı tuttuğunuzu da, açığa vurduğunuzu da en iyi bilenim. Sizden kim bunu yaparsa (onları dost edinirse) doğru yoldan sapmış olur.”⁴

Resûlullah (s.a.v.), Ramazan ayının onuncu günü ikinci namazından sonra Mekke'ye doğru hareket etti. Çevre kabilelere gözcüler ve elçiler gönderdi. Çevredeki müttefik kabileler de orduya katıldılar. Müslümanların sayısı onbin kadardı. Mekkeli müşriklerin hiçbir şeyden haberi yoktu. Ancak, Ebû Süfyân, bir şeyler olabileceği kuşkusuyla etrafa kendisiyle birlikte bir heyetle etrafı kolaçan etmek üzere çıktılar. Bu heyet, Merrizzahran denilen yere varınca, muazzam bir ateş gördüler. O ara Resûlullah'ın ileri gözcüleri onları yakaladılar ve Allah Resûlünün huzuruna çıkardılar. Ebû Süfyân orada müslüman oldu.⁵

Hız. Abbas (r.a.), Ebû Süfyân'ın İslâm'a girişini şöyle anlatıyor: “Sabah olunca, onu alıp Resûlullah'a götürdüm. Resûlullah (s.a.v.) onu görünce, **“Yazık sana, Allah'tan başka ilâhın olmadığını anlaman için zaman gelmedi mi?”** buyurdu. O da, **“Vallahi galiba öyle. Çünkü Ondan başka ilâh bulunsa beni birtakım zararlardan korur, fayda verirdi”** dedi. Resûlullah (s.a.v.) yine, **“Yazık sana Ebû Süfyân, hâlâ benim Allah elçisi olduğumu kavrayamadın mı?”** buyurdu. O bu defa şöyle cevap verdi: **“Anam, babam sana feda olsun, senden daha merhametli, güzel huylu ve akrabasını gözetem birini tanımadım. Ama ne var ki, benim içimde hâlâ ufak da olsa bir tereddud**

⁴Mümtehine, 60:1; Buharî, 5/184-185

⁵Buharî, 5/184-185

var.”Hz. Abbas (r.a.) devamla şunları anlatır. Bunun üzerine ona çıktım ve “Yazık be, başın vurulmadan önce müslüman ol, şehâdet getir” dedim. O da müslüman oldu.⁶

Hz. Abbas (r.a.),Peygamberimiz (a.s.)’a “Yâ Resûlâllah, Ebû Süfyân taltifi sever, ona iltifat buyur” dedi. Bunun üzerine Efendimiz (a.s.), **“Mekkelilerden kim Ebû Süfyân’ın evine sığınrsa, kim evine kapanırsa, kim Ka’be’ye sığınrsa emniyettedir”** diye ilan yaptırdı.

Peygamber ordusu, Mekke’ye doğru harekete geçince Peygamberimiz (a.s.), amcası Hz. Abbas (r.a.)’a, **“Ebû Süfyân’ı götür ana geçidin ağzında durdur. Allah’ın ordusu önünden geçerken seyretsin”** buyurdu.Peygamber amcası anlatıyor: “Onu aldım, vadinin dar boğazında durdurdum. Kabileler bölük bölük bayraklarıyla geçmeye başladılar. Geçen her kabileyi kabile isimleriyle tanıtıyordum. Böyle geçiş devam etti. Sonunda Rasûlullah (s.a.v.), Ensâr ve Muhacirlerin başında olduğu halde geçti. Alay çelik zırhlar içinde idi. Ebû Süfyan, hayret içinde **“Sübhânallah! Ey Abbas, kim bunlar?”** diyordu. Ben o Resûlullahtır, dedim. Ebu Süfyan, **“Ey Ebâ Fadl (Hz. Abbas’ın lâkabı), yeğenin çok büyük melik (sultan) olmuş”** deyince onu uyardım ve **“Ey Ebâ Süfyân, bu meliklik değil, nübüvvettir, peygamberliktir”** dedim. O, “Evet, tabii öyle” diye cevap verdi.”⁷

Hz. Abbas (r.a.) devamla diyor ki: “Ebu Süfyan’a **“Git ve kavmini kurtar”** dedim. Bunun üzerine Ebu süfyan koşarak Mekke’ye ulaşıyor ve halkı şöylece uyarıyordu: **“Hey Kureyşliler, işte gelen Muhammed’dir. Öyle bir güçle geliyor ki karşı koymaya imkânımız yok. Kim Ebu Süfyanın evine sığınrsa emin olacaltır.”**Karısı Hind, onu hiddetle karşıladı; onu sakalından tuttu ve “şu kocamış alçak bunak herifi öldürün” diye bağırды. Ebû Süfyan ise, halkı uyarmaya devam etti.⁸Bunun üzerine halkın bir kısmı, kendi evlerine, Ebu Süfyan’ın evine ve Ka’be’ye sığındı.

Orduboğazı geçerken Sa’d İbn Ubâde (r.a.) bir ara Ebû Süfyân’a “Bugün destan günü. Bugün Kabe’nin helâl olduğu gün” gibi bir şeyler söyledi. Haberdar olan Efendimiz (a.s.) hemen Sa’d’ı uyardı ve **“Bugün aksine rahmet günü, bugün Kabe’nin şerefini Allah’ın yücelttiği gündür!”** buyurdu. Arkasından da birlik komutanlarına karşı duranların haricinde, kimse ile savaşılmaması konusunda kesin emir verdi.”⁹

Fakat altı erkekle dört kadının heder olduğunu emretti. Bunların arasında İkrime b. Ebî Cehl ile Ebu süfyan’ın eşi Hint de vardı.

Fetih sırasında uzun boylu bir savaş olmadı. Sadece Hâlid b. Velid (r.a.)’a rastlayan İkrime b. Ebî Cehl ve Safvan İbn Ümeyye grubu çatışmaya tutuştu. Kureyş’ten yirmi dört kişi, Huzeyl kabilesinden de dört kişi öldü. Kılıçların parıltısını uzaktan gören Peygamber Efendimiz (a.s.) **“Allah’ın takdirinde bir hayır vardır elbette.”**¹⁰

Resûlullah (s.a.v.) Zituva denilen yere gelince, bineği üzerinde, başında da Yemen işi bir sarığı vardı. Başını Allah’ın huzurunda öne eğmiş, Fethi nasib ettiği için minnet ve şükranını arz ediyordu. Öyle ki, tevazuundan neredeyse sakalıhayvanın yelesine değiyordu. Bir taraftan da Fetih suresini okuyordu. Mekke’ye girince doğruca Kabe’ye yöneldi. Ka’be ve çeversinde 360 kadar put vardı. Elindeki asâsıyla putlara dokunuyor onlar da yüzüstü, sırtüstü düşüyorlardı. Her düşen putun arkasından

⁶İbn İshak, Mekke’nin Fethi

⁷ İbn Sa’d, Tabakat

⁸ İbn İshak

⁹ Buhari, İbn İshak

¹⁰ İbn Hişam, Fethu’l Bâri, 8/8-9

وَقُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَزَهَقَ الْبَاطِلُ إِنَّ الْبَاطِلَ كَانَ زَهُوقًا

“Yine de ki: Hak geldi; batıl yıkılıp gitti. Zaten batıl yıkılmaya mahkumdur.”¹¹âyetini okuyordu.¹² Ka’be’nin içini ve dışını putlardan temizledikten sonra, Ka’be’nin içine girdi. Ancak namaz kılmadı. Tekbirler ve tehiller getirdi. Ka’be anahtarlarını tekrar Ka’be’nin hâcibi (görevlisi) olan Osman bin Talha’ya teslim etti ve şöyle buyurdu: **“Alın ebediyyen sâhib olun Ama bunu ben vermiyorum size; fakat Allahu Teâlâ veriyor. Onu bundan sonra zâlimlerin dışında kimse alamaz.”**Bu sözüyle de Cenâb-ı Hakk’ın:

إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تُؤَدُّوا الْأَمَانَاتِ إِلَىٰ أَهْلِهَا وَإِذَا حَكَمْتُمْ بَيْنَ النَّاسِ أَنْ تَحْكُمُوا إِنَّ اللَّهَ نَعِمًا يَعِظُكُمْ بِهِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ سَمِيعًا بَصِيرًا

“Allah size, mutlaka emanetleri ehli olanlara vermenizi ve insanlar arasında hükmettiğiniz zaman adaletle hükmetmenizi emreder. Allah size ne kadar güzel öğütler veriyor! Şüphesiz Allah her şeyi işitici, her şeyi görücüdür.”¹³âyetine işaret buyuruyordu.

Fethin sembolü olmak üzere Peygamberimiz (a.s.), Hz. Bilâl (r.a.)’i yanına çağırdı ve Ka’be’nin üstüne çıktı ve ezan okudu. Mekkeliler ve civar kabilelerden bölük bölük insanlar geliyor ve Allah’ın dinine giriyordu. İnsanlar bir beklenti içindeydiler. Yıllarca Peygamber ve arkadaşlarına yapılmış olan kötülöklere karşı kendilerine ne yapılacağını merak ediyorlardı. Beklenen açıklama Allah’ın Resûlü (s.a.v.)’den geldi. Ka’be kapısının iki sövesine tutunarak ayakta duran Peygamber Efendimiz (a.s.), toplanan halka şöyle hitap etti:

"Allah'tan başka ilâh yok. O birdir ve ortağı yoktur. Va'dini yerine getirip, kulunu zafere erdirdi. Tek başına bütün kabileleri yendirdi. Dikkat edin, câhiliyyeden kalma övünülen, her kan dâvası ve mal dâvası şu iki ayağımın altındadır. Sadece beyt'in perdedârlığı ve hacılara su verme hariç.

Ey Kureyşliler! Allah sizden câhiliyye gururunu ve atalara ta'zim alışkanlığını giderdi. Bütün insanlar Âdem'dendir, Âdem ise topraktandır." Ardından şu âyet-i kerimeyi okudu: **“Ey insanlar! Biz sizi bir erkek ve bir dişiden yaratıp, millet ve kabilelere ayırdık ki, her birinize âit değişik kabiliyetler açığa çıksın, birbirinizi kıymetiyle tanıyasınız. Allah nezdinde en değerliniz ise şübhesiz dininde en samimî olanınızdır.”**¹⁴ Efendimiz (a.s.) sözlerini şöylece sürdürdü:

"Kureyşliler! Size ne yapmamı tahmin ediyorsunuz?" Onlar da: "Hayır bekleriz. Sen kerim bir kardeş, kerim bir kardeş oğlusun" dediler. O da, **“O halde gidin, hepimizi bağışladım.”**¹⁵ buyurdu.

Önce erkekler, sonra da kadınlar Resûlullah (s.a.v.)’a, itaat üzere söz verip bey'at ettiler.

Kadınların biatı alınırken enteresan bir olay yaşandı.

Kanı heder edilen; yani nerede görülürse heder edileceği ilan edilenlerden birisi de Utbe'nin Kızı ve Ebu Süfyan'ın eşi Hint idi. Bey'ata gelen kadınlar arasına girmiş, yüzünü de kapatmış kendisini kamufle etmişti. Diğer taraftan da Hz. Hamza (r.a.)’a yaptıklarından utanıyordu. Bey'at sırası ona yaklaşınca Resûlullah (s.a.v.): **“Allah'a hiçbir şeyi ortak koşmamak üzere bana bey'at edeceksiniz”** dedi. Hint: **“Sen bize, erkeklere yüklediğini yükledin. Ama biz onu yapacağız”** dedi. Resûlullah (s.a.v.): **“Hırsızlık da yapmayacaksınız”** buyurdu. Hint: **“Yâ Resûlâllah, Ebû Süfyân pinti ve cimri bir adamdır. Ben onun malından haberi olmadan birşeyler alırdım”** dedi. **“Bilmem ki, bu bana helâl mi**

¹¹ İsra, 17:81

¹²Buhari, Müslim, Feth-i Mekke

¹³Nisa, 4:54

¹⁴ Hucurat, 49:13

¹⁵ Beyheki, Sünenü'l Kübra, H. No: 16809

olur, haram mı?" Bu konuşmaları orada dinleyenlerden birisi de Ebu Süfyân'dı. *"Senin geçmişte çaldıkların tarihe karıştı"* dedi.

Bunun üzerine Resûlullah (s.a.v.): *"Sen demek Utbe'nin kızı Hind misin?"* deyince, "Evet ben Hind binti Utbe'yim" diye cevap verdi. Devamında ise, "Geçmiş hâllerimi bağışla ki, Allah da seni bağışlasın" dedi. Yine Resûlullah (s.a.v.): *"Zina da etmeyeceksiniz"*, buyurdu. Hind: *"Hür kadın zina eder mi?"* diye cevap verdi. Resûlullah (s.a.v.): *"Evlâdlarımızı da öldürmeyeceksiniz"*, dedi. Hind: *"Biz onları küçükken büyüttük, eğittik; biliyorsun, onları büyümüşken sen Bedir'de öldürdün."* dedi. Bu sözü orada duyan Hz. Ömer (r.a.), bu söze öyle güldü; öyle güldü ki, az kalsın sırtüstü düşecekti. Devamla Resûlullah (s.a.v.): *"İftira da etmiyeceksiniz; yâni asılsız şeyi uydurmayacaksınız"* buyurdu. Hind ise; "İftira gerçekten çirkin birşey, tecâvüzlerden daha beterdir" diye mukabelede bulundu.

Kanı heder edilenlerden bir kısmı da gelerek müslüman oldular ve aff-ı şahaneye mazhar oldular. Bunlar arasından çok güzel müslümanlar ve İslam komutanları çıktı. Abdullah ibn Sa'd İbn Ebî Şerh; İkrime b. Ebi Cehl ve Hibbân bunların bir kısmıdır.

Buhârî'nin İbn Abbas'tan nakline göre Resûlullah (s.a.v.), Mekke'de ondokuz gün kaldı. Namazlarını kısaltarak kılıyordu.

MEKKE-İ MÜKERREME'NİN FETHİNDEN ALACAĞIMIZ İBRETLER VE ÖĞÜTLER

Mekke'nin Fethi, bütün zahmetlerin, bütün mücadelelerin, bütün mahrumiyetlerin sona erdiği, en büyük mucizelerden birinin gerçekleştiği, neticesi itibariyle kıyamete kadar gelecek galip devletlere fetih sonrasında verilecek en büyük derslerin elde edildiği muazzam bir olaydır. "Feth-i Mübin" olmayı hak eden en büyük zaferin adı, Mekke'nin Fethi'dir.

Tam bir galibiyetin ve tam bir teslim oluşun yaşandığı bir günde, bir kısım kanı heder edilmişlerin bile affa mazhar oldukları insanlık tarihinin ender zaferlerinden birisidir Mekke'nin Fethi.

Gerçek manada İslâm yaşanmadıkça bu anlamda zafer olmaz; Allah'a kulluk olmadan İslam olmaz; fedakarlık olmadan da kulluktan söz edilemezdi. Başta Alemlere Rahmet Hz. Muhammed (s.a.v.), sonra da bütün sahabe-i kiram kulluk potasında kaynadılar ve Mekke'nin fethine nail oldular.

"إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُبِينًا" = **Şüphesiz biz sana apaçık bir fetih verdik.**¹⁶

Hicret öncesi günleri hatırlarsak, Allah'ın Rasûlü (s.a.v.), öz vatanından gizlice çıkmak durumunda kalıyor; bir avuç ezilmiş, horlanmış sahabesi de aynı kaderi paylaşmış; onlar da yurtlarını, mallarını, ailelerini zorunda kalmışlardı.

Dün, az iken çoğalanlar, zayıf iken kuvvetlenenler, mağlup iken galip olanlar, yeniden yurtlarına dönüyorlardı. Dün kovanlar, bu gün onları yenilmiş ve boyun eğmiş olarak karşılıyorlardı.

Mekke halkı bölük bölük müslüman oluyor; bir zamanlar Mekke'nin kızgın kumlarında işkence altında inim inim inleyen Habeşli siyah Bilal de dönüp gelmiş, mübarek Ka'be'nin damında yüce sesiyle Ezan-ı Muhammedi'yi haykırıyor: "Allahü Ekber - Allahü Ekber." Herkes boynu bükük onu saygıyla dinliyordu. Bu hadise, dünyada ikinci bir örneği olmayan tek gerçektir. İşte bu İslam'dır.

¹⁶ Fetih, 48:1

Mekke'nin fethi hadisesi tam bir destandır. Onu tam manasıyla kavramak için cildler dolusu kitaplar yazılsa az gelir.

Yapılan anlaşmalara en çok değer veren müslümanlar, müttefiki olan herkesi nefsinden yeğ görür; yapılan bir muameleyi kendi nefsine yapılmış kabul eder, onların yanında olur. Huzaalılara verilen destek bunun en bariz örneğidir. Çünkü onlar, " وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمَانَاتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ " = **Yine onlar ki, emanetlerine ve verdikleri sözlere riâyet ederler.**"¹⁷ ayetine tam manasıyla inanıyorlardı.

Hatip b. Beltea (r.a.)'in konumundan da alınacak dersler vardır. Bir müslüman haklı sebeplerle de olsa, İslam'a ve müslümanlara karşı düşmanlığı hat safhada olanlara karşı muhabbet beslememelidir. Müslümanlar da birbirlerini affedebilmelidirler.

Muzaffer bir komutanın ve muzaffer bir ordunun fethettiği topraklara giriş tarzının en güzel örneğini, en insani misalini yine Efendimiz (a.s.)'da ve ashabında görüyoruz.

Dilinde Kur'an, tevazuunda zirve ki, devesi üstünde adeta kaybolmuş, bir Peygamber; tek bir insanın dahi, canına, malına, ırzına ve namusuna zarar vermeyen, hanel getirmeyen bir ordu. Bunun dünya tarihinde muzaffer İslam ordularının dışında kaç tane örneği bulunabilir?

Alınacak Dersler:

1. *Tamamen teslim olmuş bir topluluğa adalet gereği, ceza verilebilirdi;*
2. *Sürgün edilebilirdi,*
3. *Malları müsadere edilerek, esirleştirilebilirdi.*
4. *Tarih boyunca galip güçlerin yaptığı gibi, yağmalar, vurgunlar, kıyımlar, insan hakkı ihlalleri, zulümler, işkenceler yapılabilirdi.*
5. *Bunların hiç birisi gerçekleşmedi.*
6. *Aftan yararlanmak istemeyip, sulha sırt çevirenlerin dışında herkes affedildi.*

Ödev:

Mekke'nin Fethi'ni Asım Köksal'ın İslam Tarihi Kitabından okuyunuz.

¹⁷ Mü'minun, 23:8